

УДК 378:37.032

*Петренко Вікторія Олександрівна,
Ігнатюк Ольга Анатоліївна
м. Харків, Україна*

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*
**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНО ЗНАЧУЩИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В
УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ**

Піднімаючи питання підготовки майбутнього викладача системи вищої освіти, необхідно розглянути сутнісні характеристики його особистості, що визначатимуть успіх майбутньої професійно-педагогічної діяльності. Кожна професія передбачає набір необхідних особистісних якостей, які інтегруючись у структурі особистості, створюють той чи інший рівень її професійної культури [1,4]. В умовах соціально-політичних перетворень, переходу до нової парадигми освіти, відповідно до запитів суспільства висуваються нові вимоги до компетентності учасників освітнього процесу. Сьогодні потрібні фахівці, які вміють адаптуватися до мінливих умов, творчо мислити, готові до інноваційності [2,3].

Організацію навчального процесу у вищій школі досліджували С. Архангельський А. Алексюк, В. Биков, М. Євтух, І. Зязюн, Л. Кайдалова, О. Романовський, С. Сисоєва, А. Сущенко, Т. Сущенко, О. Сухомлинська та ін. Теоретичні положення формування готовності до педагогічної діяльності у майбутніх викладачів вищої школи, вимог до них та їх професійно важливих якостей (ПВЯ) висвітлено у працях В. Гриньової, О. Гури, Т. Гури,

М. Євтуха, О. Ігнатюк, В. Лозової, О. Романовського, І. Прокопенка, Н. Підбуцької, О. Пономарьова та ін.

Метою виступу є визначення особливостей формування ПВЯ у майбутніх викладачів вищів в мовах магістерської підготовки.

Підготовка магістрантів в системі вищої професійної освіти є одним із напрямів підготовки висококваліфікованих науково-педагогічних працівників. Відтак, навчання в магістратурі реалізує три функції: освітню – набуття студентами необхідних для виконання професійно-педагогічної діяльності знань, умінь та навичок; науково-дослідницьку – навчання магістрантів дослідницькій діяльності; професійну – готує випускників до виконання професійних функцій викладача [2].

Актуальність формування професійно значущих якостей майбутніх викладачів закладів вищої освіти в умовах магістратури обумовлена активним входженням України в європейський освітній простір, необхідністю модернізації системи вищої освіти, забезпечення її висококваліфікованими науково-педагогічними кадрами, здатними здійснювати професійну підготовку нової генерації фахівців для різних галузей виробництва, відповідно до сучасних запитів особистості, суспільних потреб і світових стандартів. В основу підготовки майбутніх викладачів закладів вищої освіти в умовах магістратури покладені індивідуальна і дослідницько-орієнтована парадигми [3].

Завданнями магістерської підготовки є: формування професійних компетентностей, досвіду викладання у магістрантів шляхом науково-практичної підготовки; розвиток професійно значущих якостей та здібностей, професійної спрямованості, значущої мотивації, потреби в

самовихованні, прагнення до саморозвитку та самовдосконалення; високого рівня самоорганізації й готовності до виконання професійних завдань та функцій в динамічно змінюваних умовах професійної реальності; формування творчого підходу до виконання професійних завдань, розвиток комунікативних здібностей та здатності до роботи в колективі. Навчаючись у магістратурі, майбутній викладач повинен оволодіти професійними вміннями та навичками викладання у вищій школі, методикою підготовки і проведення навчальних занять у закладах різних типів з урахуванням закономірностей педагогічної та психологічної науки, вимог дидактики та власних наукових інтересів [1-4].

Зміст освітньо-професійних програм підготовки фахівців формується на основі встановлених компетентностей (загальних і спеціальних (фахових, предметних)) та результатів навчання. На магістерському рівні надається поглиблена підготовка із загального та професійного циклів, формується готовність і відповідні компетентності для виконання виробничих завдань на основі якісно нових знань та науки, підготовка до педагогічно-професійної та наукової діяльності.

Роблячи висновок варто наголосити, що розвиток суспільства висуває нові вимоги й до викладачів вищої школи - сьогодні викладач є не просто педагогом, він стає провідником державницьких ідей, прикладом для студентів - майбутніх фахівців. Тож, вища школа сьогодні повинна здійснювати підготовку конкурентоспроможного фахівця, якісними характеристиками якого є: розвинутий інтелект, культура наукового мислення, здатність до культуротворчого діалогу, стійка ціннісна орієнтація на творчу самореалізацію й саморозвиток у наукоємному,

інтелектуальному, культуроємному освітньому просторі.

Список літератури:

1. Батечко Н.Г. Сучасні підходи до формування змісту підготовки майбутніх викладачів вищої школи в умовах магістратури. Педагогічний процес: теорія і практика, 2013, № 4, с. 5-20.

2. Кайдалова Л.Г., Щокіна Н.Б. Досвід підготовки магістрів зі спеціальності “Педагогіка вищої школи”. 2008. Режим доступу:
<http://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2008-12/08klgphs.pdf>.

3. Розвиток лідерського потенціалу національної гуманітарно-технічної та управлінської еліти: монографія/ за ред. О. Г. Романовського та О. С. Пономарьова.- Харків:ФОП Мезіна В.В., 2017. – 292 с.

4. Професійна культура педагога: навч.-метод. посіб. /О.С. Пономарьов, О.Г. Романовський, О.А. Ігнатюк, М.П. Згурська. – Харків:НТУ «ХП», 2011. – 198 с.

*Пінчук Ірина Олександрівна
м. Глухів, Україна*

*Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка*

**РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ У
ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ
КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ**

Проблема формування лідерських якостей особистості вивчалася вітчизняними й зарубіжними дослідниками в соціологічному, психологічному, політичному, управлінському аспектах, але в